

Predikacio – 2016. június 5./12.

A szenvedés értelmezése

1

Minthogy azért Krisztus testileg szenvedett, fegyverkezzetek fel ti is azzal a gondolattal, hogy aki testileg szenved, megszűnik a bűntől,

2

Hogy többé ne embereknek kívánságai, hanem Isten akarata szerint éljétek a testben hátralevő időt.

3

Mert elég nekünk, hogy életünk elfolyt idejében a pogányok akarata cselekedtük, járván feslettségekben, kívánságokban, részegségekben, dobzódásokban, ivásokban és undok bálványimádásokban.

4

Ami miatt csudálkoznak, hogy nem futtok velök együtt a kicsapongásnak ugyanabba az áradatába, szitkozódván.

5

Akik számot adnak majd annak, aki készen van megítélni élőket és holtakat.

6

Mert azért hirdettetett az evangéliom a holtaknak is, hogy megítéltesenek emberek szerint testben, de éljenek Isten szerint lélekben.

7

A vége pedig mindennek közel van. Annakokáért legyetek mértékletesek és józanok, hogy imádkozhassatok.

Text.: 1Pt 4,1-2

A téma: a szenvedés és a szabadság. A szenvedés, az élet szükséges velejárója. Mely nem a véget, hanem a küldetésben maradást és a hatékonyságot szolgálja, ezért a kegyelmet jelenti (e témának különös aktualitást ad, a Trianoni tragédiánk közelsége).

Pt folyamatosan fejlődik: egyszeri szenvedélyes feláldozásból (erre volt képes: meghalni Jézusért), következetesen hasznosított szenvedés. → Isten bennünket is a használhatóság felé akar fejleszteni. Pl.: értelmetlen a téli tüzelőt egyszerre elégetni (lángolva pusztít), de értelmes folyamatosan a kályhában felhasználni (a közösséget és a védelmet biztosító otthon melegét adja).

1. A szenvedés magyarázata (1/a).

1.1. Indoklás a kezdet („mivel azért Krisztus testileg szenvedett”).

Furcsa. Ui. előbb szokott lenni a kijelentés, aztán az indoklás. Mert a kezdetet és a véget, az okot és a célt összefoglalja. Ez az életvitel, a legeredményesebb: egyértelmű céltudatosság. → Pl.: azért műveljük a földet, hogy együnk. Tehát a cél (kenyér) és az ok (a földművelés), ugyan az. Általában cél, vagy ok nélküli cselekedeteink vannak. Nincs átgondolva mit teszünk és mondunk, annak milyen következménye lesz és milyen célba ér. Ekkor vannak a félreértések, a sértődések, a kellemetlenségek („nem is úgy gondoltam” – pont az a gond, hogy sehogy nem gondolta; „szeretném visszaszívni” – de már nem lehet;

„hogy tehettem?" – mert nem gondolta végig). Az életvitelünk legyen mindig olyan céltudatos, ahol az ok és a cél ugyan az.

1.2. Krisztus, mint példa a szenvedésben („Krisztus testileg szenvedett"). Mert a testi szenvedés tette az életét teljessé (a váltságahalál volt Krisztus életének a célja), hitelessé (s lettek követői) és Istent dicsérővé (Isten dicsőített meg Átala). → A szenvedés nélkül mi sem leszünk teljesek (csak a szenvedés tud az emberek felé empaticussá és Isten felé nyitottá tenni; a szenvedés olyan területet nyit meg előttünk az Isten ismeretben, az önmagunk képességeiben, a mások felvállalásában, melyek más eszközzel zárva maradnak), hitelesek (mert a hitért való szenvedést érzékelve, tudjuk tekintélyesen képviselni az Isten ügyét), Istent dicsérők (akikben Isten tisztán, a sok torzulástól mentesen mutatkozhat meg és megdicsőülhet). Pl.: Ha Isten együttérzővé, követhetően tekintélyessé és tisztává akar tenni, akkor szenvedéssel ajándékoz meg. Az anyaság velejárója a szenvedés (a kezdettől folyamatosan: szülés, változás, lemondás, türelem, energia), s az anya a legmeghatározóbb személy az életünkben. A szenvedéssel tudjuk a másikat jól felvállalni, a hitünkhöz követőket vonzani, Istent tisztán felmutatni.

2. Felfegyverkezni a szenvedés gondolatával (1/b).

2.1. Felfegyverkezni, egy ellenséges pozíciót feltételez valakivel szemben. Ami ellenség és a pusztulásra (itt a hit, az Istennel való kapcsolat, az üdvösség elpusztítására) tör. Ez az ellenség, a szenvedést likvidálni akaró ideológia. Mely a történelem folyamán állandóan jelen volt: csak a szenvedés nélküli élet, a teljes. Pedig, a szenvedés, az élet természetes velejárója (szükséges rossz). Melyet Isten a bűneset után az első emberpárral közölt: munkának a terhe Ádámnak, szülésnek a fájdalma Évának. → A szenvedést elutasító Istentelen, hazug és ellenséges ideológia az uralkodó. Pl.: média, ahol a reklámok a szenvedés megszüntetéséhez kínálnak eszközöket (gyógyszerkészítmények, kozmetikumok, kölcsönök stb.), melyek használatától mindenki megfiatalodik, egészséges és sikeres lesz. Melyek az ideálisnak beállított szenvedés nélküli életet hivatottak megvalósítani. A szenvedés elutasítása, katasztrófához vezet. Pl.: szenvedést elutasító reklámok hatására, kimutathatóan növekedett a depressziósok, a magukat nem elfogadók, az önképzavarokkal, a frusztrációkkal, a kapcsolati feszültségekkel küzdők aránya. Egy sikertelenséget, csalódást és szenvedést fel nem vállaló fiatal végzett öngyilkosságba menekült.

2.2. A szenvedés következménye, hogy az ember „megszűnik a bűntől". Tehát sem az ember, sem a bűn nem szűnik meg, de megszűnik a közöttük lévő kapcsolat. Itt: használhatatlanná válik az

ember a bűn számára. → Pl.: amikor elromlik egy szerkezet és használhatatlan. Ezért leteszik, kidobják, otthagyják. Hogy a bűn békén hagyjon és ne használhasson (a maga romboló céljaira), szükséges a szenvedés.

3. A szenvedés elérendő állapota (2).

3.1. „hogy többé ne embereknek kívánságai... szerint éljetelek”.
„Emberek” –többes szám. → Amikor mindenki benyújtja ránk az igényét. A reakciónk egy idő után: „nem bírom”; „szétszakadok”; „kifacsarodtam” stb. Pl.: egy panaszkodó személy mondta, hogy legszívesebben most egy lakatlan szigetre költözne (ahol nincsenek azok akik most körülveszik és kiszolgáltatják magukat és szétszedik; nincs mobil és nincsenek határidők; nincs rosszindulatú megjegyzés és kényelmetlen találkozás). Amikor mindenkinek meg akarunk felelni a családban, a rokonságban, a munkában. Pl.: egy illető egy másik személynek panaszkodik, hogy egy másik egyre inkább kihasználja (mindent ő csinál meg helyette és állandóan kér tőle valamit). Az addig figyelmesen hallgató személy visszakérdezett: „mivel üzented, hogy ezt veled meg lehet csinálni?” Mert magunkról és határainkról üzeneteket küldünk (tudattalanul): hozzám eddig lehet jönni, velem ezt meg lehet tenni, nálam ezt lehet elérni. A környezet fogja az üzeneteket (tudattalanul) és kihasználja, vagy nem használja ki (ez egyáltalán nem ítélet, pozitív, vagy negatív, hm. tény – pszichikai gravitáció, amikor a belső állapot vonzza külső, őt megerősítő hasonló tényeket). De az emberek kénye-kedve szerinti szétszedésemnek, - magamat Istentiszteleti áldozatul adva nekik- nincs értelme. Ember nem állhat az Isten helyén. Emberek előttük lehetek áldozat, de csak Istennek felajánlottan. Ez a legjobb minden embernek.

3.2. „A test hátralévő részében”. Van egy nekünk adott terület: a testi élet. Ezt a legjobban ki kell használni (egy figyelemfelhívás). Melynek leghatékonyabb felhasználásához (hatékonyság felé kell fejlődni), szükséges a szenvedés (mely az ellenséges nézet szerint, az életet megrontja). Tehát Isten egy egyensúlyt mutat be, a szenvedés és a szenvedés mentesség között. Mely az testi élet ideális közege. Pl.: ennek az egyensúlynak a földrajzi megfelelője lehet, a nyugathoz képest életidegen kelethez és a kelethez képest luxusban élő nyugathoz képest középen lévő Kárpát-medence. De ez kegyelem is, mert lesz a szenvedésnek vége: a testi élet vége.

4. Bünnívó (3-4)

4.1. „Elég nekünk, hogy az életünk elfolyt idejében a pogányok akarátát cselekedtük”. Tehát a bűnnel eddig és ne tovább. Ebben benne van, hogy a bűnös létben levésnek is van egy meghatározott ideje és

szintje. Ez a „bűnnívó”. Szükséges rossz. Hogy ne legyen a bűn az ismeretlensége miatt kívánatos (mint csábító ismeretlen), hanem ismerje meg az ember annak pusztító hatásait. S amikor eljön a megtérés ideje, amikor ennek a bűnperiódusnak hátat kell fordítani és egy centivel sem lehet tovább menni. Tehát tovább, az Istennel való kapcsolatban, nincs jogunk kéjelegni a bűnnel. Pl.: a tékozló fiúnak is disznók vályújánál volt a bűnnívó, de a nagyobbik fiúnál még nem telt be (az még az apához közel, de mégis távol élt, mert mulatni akart a barátaival az apától elszeparálva).

4.2. A pogányok meghatározása. Nem etnikai. Hanem hitéleti. Pogányok, akik nem ismerik az Istent (és nem is érdeklődnek felé), a helyzetüket (a bűneiket és elveszett állapotukat és nincs lelkiismeret furdalásuk), az ítéletet (és nem is félnek attól). Ők csodálkoznak, amikor a hívő ember, a megismert Isteni tudás miatt nem sodródik a bűn árjában (pedig lehet, még korábban azt tette, amire emlékeznek is). → Sok a mai pogány: akik nem akarják ismerni Istent (a Bibliát, az Istentiszteletet, az Isteni akaratot, s nem is kíváncsi az Isten üzenetére), a helyzetüket (a veszélyt, a szétesettséget, a kárhozatot), az ítéletet (ami el fog következni, és nem is félnek tőle, mert a lelkiismeretüket is elhallgattatták és kimagyarazzák a bűnt, sőt felháborodnak, ha a bűnre figyelmeztetik őket). Aki nem úgy él, mint ők, azon megütköznek és megítélik az embert. Ezért van ma is sok pogány. De az üzenet itt, hogy a pogányok Istenhez térhetnek és üdvözülhetnek (hisz a keresztyének is azok voltak korábban). Tehát a pogányok helyzete nem reménytelen, ezért az evangelizációs munkának motivációt ad és serkenti. Tudván, hogy amit vetünk azt aratni is fogjuk és a mi munkánknak meglesz a jutalma az Úrban. Ezeket Isten ígéri. Nem kell elkeseredni a hívő szolgának.

5. Számadás (5).

5.1. Mindenkire vonatkozik: élőkre és holtakra. Tehát még a halálba se lehet elmenekülni Isten elől. Egyénileg számot ad mindenki. Rettenetes dolog lesz, Istennel csak ott találkozni először (ezek a pogányok). A számadás egy nagy leleplezés lesz, melyben megmutatkozik minden indulat. Ami fenyegetés és vigasztalás. Mert a rossz- és a jó indulat (még ha rosszul sül is el) nyilvánvalóvá lesz. Mi legfeljebb csak az eredményeket láthatjuk, de Isten a szándék felől is ítél. → Fontos, hogy minden dolgunkat a jóindulat vezérelje. Ami ugyan nem garantálja a jó eredményt, de a nyugodt lelkiismeretet igen, valamint a nagy számadásnál fontos tényező lesz.

5.2. Készen van az ítélet. Démoklész kardjaként lebeg a világ felett. Csak azért nem jött el, mert Isten kegyelmes és mindenkire vár. Tehát

nem technikai akadályai vannak az ítéletnek, hanem Isten hívó szeretete tartja még a függő állapotban.

6. Evangélium a holtaknak (6).

6.1. A lelki halálban lévőknél (nem a pokolban lévőknél, amelyre az Apostoli Hitvallás utal – „szálla alá poklokra”). Erre utal, hogy a testben való további élet említése. Mert akik nem Krisztusban élnek, azok a halálban vannak. Hiszen Jézus az élet, s rajta kívül nincs más élet. Pl.: a visszatérő tékozló fiát az így jellemzi: „ez az én fiam, aki meghalt és feltámadott”.

6.2. De az emberi bűnrendezést nem lehet kihagyni. Ha valaki ellen valamit elkövettünk, akkor azt itt, az emberi kapcsolatok mércéje szerint rendezni kell. Pl.: Zákeus, amikor Krisztushoz tért, akkor az embereknek, kiktől jogtalanul elvett valamit, négyszeresét adta vissza. Erre mondta Jézus, hogy üdvössége lett a házában. → Ha valakivel szemben elintézni valónk van (bocsánatkérés, megbeszélés, kitisztázás), akkor azt meg kell tenni. Csak akkor fejlődhet a hitünk. Isten visszatér mindig az elintézetlen kérdésre (ez kegyelem) és csak úgy tudunk tovább haladni a megszentelődésben, ha az emberi feszültségeinket is rendezzük és nem zárkozunk el attól. Pl.: 1) Egy egyházi vezetőnek volt egy szakmai konfliktusa az egyik gyülekezeti vezetővel. Úgy szakították meg egymással a kapcsolatot, hogy nem zárták le és nem oldották fel a feszültséget. Ennek már néhány éve. Azóta, a szolgálata és a családja feszültségekkel terhes. Isten kegyelme volt, hogy egy alkalommal ismét előkerült ez az évek óta le nem zárt kapcsolat. Mindketten kerülték a szemtől szembeni találkozást (ami mutatja, hogy nincs még elrendezve). Nehezen bár, de rákényszerültek a beszélgetésre. Majd megbocsátás és megegyezés következett (egymással ugyan nem tudunk működni, de nem fogjuk egymás becsületét és életét rongálni, s az egymással szembeni cselekedeteinkben nem lesz rosszindulat). 2) Egy idős ember agyvérzés miatt ágyba kényszerült. Tudta, hogy már nem fog felkelni. Nagyon nyugtalan és indulatos beteg volt. A család nehezen boldogult vele. Egyszer megjelent a testvére, akivel már évek óta nem volt jóban és nem beszéltek egymással. Az indulatos beteg a maga korlátozott erejével kiabált és csapkodott az ágyon. A hozzátartozók nem tudták mi is lesz vele. A feleség volt annyira bölcs, hogy magára hagyta a két testvért. Hosszú együttlét. Majd kb. két óra múlva kijött a testvér a szobából, a beteg pedig, mintha kicserélték volna: nyugodt lett és elfogadva a sorsát békében halt meg. Mert csak akkor tudott megnyugodni, ha rendezik az egymással szembeni adóságot is.

7. Az Imádkozás szabadsága (7).

7.1. A vég közelsége. Ezt szem előtt kell tartani. Egyre aktuálisabb. Ezzel a tudattal kell élni. Az őskeresztyének, minden dolgukat úgy tették, hogy várták Jézust vissza. → Az Egyház akkor volt mélypontján, amikor az életét ebben a mulandó világban rendezte be, mint a mulandóságnak egy részét. S akkor elveszített önazonosságát. És az Egyház akkor újult meg, amikor Krisztus visszajövetelét komolyan vették és ez nyilvánult meg az életükben. Úgy kell élnünk, hogy készen legyünk Krisztus elé állnunk.

7.2. Az imádkozás, mint állandó függés Istentől. Ebben a függésben lehet élni a testben hátra lévő időt, az ítéletig. Ennek a függésnek a feltétele: a mértékletesség (önuralom) és a józanság (a helyes ítélőképesség). → A testi élet említése, a sürgést jelenti: nincs sok hátra, okosan kell kihasználni. Ez adatott, a testi élet, a számunkra, mint szolgálati idő. Amiben csak akkor vagyunk hatékonyak, ha imádkozunk. Istentől függünk. Mert Tőle kell megkapnunk az erőt, a szeretet, a bölcsességet, a békét, a tanácsot. Magunktól csak elesünk. S a függés és imádkozás feltétele, az önuralom (amikor tudunk a testi követeléseinknek parancsolni és nem a test indulatainak engedünk) és a józanság (amikor nem megyünk bele ostoba kapcsolatokba és vállalkozásokba, melyek elszívják az ember békéjét, hitét, szeretetét). Tehát ebben a testi életben, mely a szolgálatunknak a területe, csak az Istentől való függésben tudunk hatékonyak lenni. Ehhez a függéshez kell az önuralom és a helyes ítélőképesség.